

den af Nye, eller paa andre Fabriker, blive ansætte for at kunne passere som lovlige Handels-gjenstand, og det, hvad enten Arbejdet er udført med Hænderne, som i de gamle Blicherste Vindstuer, eller de ere udførte paa Rundvæve eller andre Maskiner. Saaledes er Tilstanden nu efter Spiesretspræjudikater, og jeg tror virkelig, at det vil være ikke blot en Synd, men ogsaa en Skam, om den Tilstand for Husfliden blev omgjort her i Landet. Jeg vil derfor opfordre ethvert Medlem i Thinget, som har Interesse for, at Husfliden udvikler sig, til at stemme imod Mindretallets Forslag. Ved en anden Leilighed — det var dengang Proceskommissionens Love vare her til 1ste Behandling — tillob jeg mig at spørge om, hvorledes forurettede Mænd skulde faae Erstatning, naar det viste sig, at det var det Offentlige, som havde paaført dem Tab og Ulemper, og jeg tillader mig at komme tilbage til denne Materie her idag lige overfor den høitærede Indenrigsminister. Jeg ønsker, at han, hvis foregaaende Liv og Virksomhed jo ikke har været rettet paa den Slags Ting, ogsaa skal have Blikket fæstet paa de Ulemper og den Forsølgelse, som jydsk Uldvarehandlere ere underkastede af Politimestrene, navnlig efter Anstiftelse af Kjøbmænd i Kjøbstæderne, formodentlig Lederne i disse 49 Handelsforeninger. Det viser sig nemlig meget ofte, at disse Uldhandlernes Varer, skjøndt lovlige i enhver Henseende, blive beslaglagte og holdte under Beslag i en meget lang Tid; ja, det gaar saa vidt, at der er Politimestre — jeg kan nævne dem her, men det vil jeg nu ikke — som, efterat have faaet anholdt nogle Varer og derefter at have erfaret, hvor de Paagjældende have flere Varer, have ladet disse andre Varer beslaglægge, som de aldrig have set og aldrig have taget i Hensyn. Jeg har saaledes et Exempel her fra Sjælland, og det var det, jeg nævnte under Forhandlingerne om Procesreformen, hvor en Birkedommer lod beslaglægge Uldvarer til flere Tusinde Rigsdalers Værdi, som han ved en daarlig Retsfølgning — det viste sig, da Sagen kom til Spiesret — holdt under Beslag i flere Aar. Det var paa den Tid, da man her i Danmark vilde sætte Strømper paa de franske Fjodder, som bleve bære i Krigen med Lybsterne, og derfor gif Bindetriet i den Tid hurtig op i Veiret; men Birkedommeren brød sig hverken om de franske Fjodder eller om Uldhandlerne; han lagde Væerne under Beslag, og da de endelig af Spiesretet blev for den meste Del frigitte, havde Franskmændene ikke længere Brug derfor; saa vare Priserne gaaede ned, og saa var en stor Del af det fortæret af Møl, Fugtighed og Raadenklab; men hvor fik nu denne Uldhandler Erstatning fra? Man spurgte hos den Paagjældendes Defensor i Spiesretet, om han kunde faae nogen Erstatning, men Advokaten sagde Nei; det kunde han ikke faae! Jeg har et andet Tilfælde, som passerede ifjor paa Holland — jeg nævner

dette ligeoverfor Indbringeren af de 49 Handelsforeningers Andragende (Lund). Der var der en Politimester, som fik fat i nogle Uldvarer og dertil hørende konfiskable Ting; men da han erfarede, at denne Forhandler havde et Oplag i en anden Kjøbstad, lod han ogsaa det andet Oplag beslaglægge. Det blev aldrig inddraget under Sagen, men Krammeren maatte finde sig i, at hans Varer, som vare aldeles lovlige, bleve holdte beslaglagte i flere Maaned, uden at han var istand til at kunne faae nogen af de 2 Politimestre, som der vare paa Færde, draget til Ansvar, fordi de rimeligvis havde overstredet deres Myndighed. Jeg har set en tredie Politimester skrive til Amtmanden i Ringkjøbing, at han var nødt til at tage disse jydsk Uldhandlere, fordi han derigennem fik Gratialer til sine Politibetjente. Det staar i en Akt, som har været fremlagt i Overretten, men Amtmanden i Ringkjøbing og Herredsfogden i Hammerum Herred vare ikke sene med at give den sjællandske Herredsfoged det rappe Svar, som han fortjente. Saaledes ser det ud i Pragis; men det vide de Herrer Forslagsstillere, Udvalgsmindretallet, ikke, og da de ikke vide det, kunne de altsaa heller ikke tage dem nær, at jeg har bevist, hvor daarligt deres Forslag er.

Indenrigsministeren (Steel): Med Hensyn til Spørgsmaalet om Bagerens Forpligtelse i Kjøbenhavn til at forhandle Rugbrød til en vis Vægt skal jeg blot sige, at det forekommer mig at være billigt, at, naar Bagerne i Kjøbenhavn kun maa sælge Rugbrød af en vis Vægt, saa bør ogsaa de Landbagere, der sælge deres Brød i Kjøbenhavn, undergives den samme Bestemmelse. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Vægten af halvfigtet Brød, som det kaldes, kunde Noget tale for, at det skulde have samme Vægt som Rugbrød. Jeg tror nemlig, at Folk i Kjøbenhavn let kunne til at betale dette Brød for dyrt i Forhold til dets Næringsværdi. Jeg tvivler paa, at det, der bliver forhandlet som halvfigtet Brød, har samme Næringsværdi som Rugbrød, og jeg er temmelig sikker paa, at det af og til sammensættes af meget forskellige Ingredienser, derfor har jeg Erfaring; men ikke desto mindre sælger man det nu, frit for den Bestemmelse, som gælder for Rugbrød, at det skal indeholde en vis Vægt. Det veier forholdsvis mindre, men paa Grund af dets lyse Udsæende og den Formening, man har faaet her i Kjøbenhavn om, at det er fundere, og at der er mindre Syre deri, er det dyrere. Men jeg tror i Almindelighed, at dette Brød, der benyttes af den allerstørste Del af Befolkningen, betales lovlige høit, og kunde det lykkes at forandre dette Forhold, vilde det vist være heldigt. — Hvad angaar det store Spørgsmaal om de Hammerumsk Kjøbkrammeres Berettigelse osv., har det jo været Gjenstand for høit for-